

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.7.25.
COM(2012) 420 final

2011/0297 (COD)

Módosított javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról

(az EUMSZ 293. cikkének (2) bekezdése alapján benyújtva)

1. A JAVASLAT HÁTTERE

2011. október 20-án a Bizottság elfogadta a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatot. A javaslatot 2011. október 20-án továbbították az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. A Gazdasági és Szociális Bizottság 2012. március 28-án nyilvánított véleményt a tárgyban.

2011 márciusa óta vizsgálatok folynak az EURIBOR és LIBOR bankközi hitelezésre vonatkozó referencia-kamatlábak egyes bankok általi esetleges manipulálásával kapcsolatban. A feltételezések szerint a bankok az általuk elfogadható finanszírozási ajánlatok kamatlábaira vonatkozóan olyan adatokat közöltek, amelyek nem feleltek meg annak a kamatlábnak, amelyen valójában elfogadták volna a finanszírozási ajánlatokat. Ennek következtében befolyásolhatták az EURIBOR és LIBOR kamatlábak szintjeit – amelyeket referenciaértékként használnak a hitelezési műveletekben, illetve számos pénzügyi termék, például kamatláb-swap ügyletek árazásához is –, és ezzel megkérdőjeleződött a LIBOR és az EURIBOR alkalmassága. Emellett az egyes érintett bankok által közölt becsült adatok megtévesztő információkat adtak a piacnak a valószínűsíthető finanszírozási költségeikről.

A Bizottság megvizsgálta, hogy a referenciaértékek – mint a LIBOR és az EURIBOR – esetleges manipulációjával foglalkozik-e a 2011 októberében elfogadott, a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés) szóló rendeletjavaslat és az ehhez kapcsolódó, a bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról szóló irányelvre vonatkozó javaslat. Az Európai Parlament külön is kiemelte ennek a kérdésnek a jelentőségét. Tekintettel arra, hogy a referenciaértékek jelenleg egyik javaslatban sem szerepelnek, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a referenciaértékek közvetlen manipulációja nem tartozik egyik javaslat hatálya alá sem.

Jóllehet az illetékes hatóság számára nehéz vagy akár lehetetlen is lehet bizonyítani azt, hogy a referenciaérték manipulálása hatással volt az érintett pénzügyi eszközök árára, a referenciaindexeknek mint referencia-kamatlábaknak a (pl. kamatláb-swap ügyletekben vagy változó kamatozású jelzáloghitelezésnél történő) széles körű használatából kifolyólag a fontos referenciaértékek bármilyen jellegű manipulálása vagy az arra irányuló kísérlet komoly hatást fejthet ki a piaci bizalomra, és jelentős veszteségeket okozhat a befektetőknek, továbbá torzíthatja a reálgazdaság működését. Kulcsfontosságú tehát egyértelművé tenni azt, hogy az illetékes hatóságoknak lehetőségük lesz közigazgatási szankciók kiszabására az ezen esetekben megvalósuló piaci manipuláció vonatkozásában anélkül, hogy szükség volna az árhatáshoz hasonló járulékos hatások bizonyítására vagy kimutatására. Kulcsfontosságú továbbá minden szükséges lépést megtenni az ilyen manipulációk megelőzése, valamint az illetékes hatóságoknak a szankciók kiszabására irányuló munkája lehetővé tétele és elősegítése érdekében. Egy szigorú jogi keret komoly visszatartó erőként fog hatni az ilyen jellegű magatartással szemben, ezáltal pedig védeni fogja a befektetőket, és segít helyreállítani a piac bizalmát. Ezeknek a szabályozási intézkedéseknek a büntetőjogi szankciókra is ki kell terjedniük.

Annak érdekében tehát, hogy javaslata a referenciaértékek manipulációját is lefedje, valamint annak biztosítására, hogy a referenciaértékek szándékos manipulációja bűncselekménynek minősüljön, a Bizottság előterjeszti az irányelvjavaslatának módosítását.

2. A JAVASLAT JOGI ELEMEI

2.1. Jogonalap

A módosított javaslat jogonalpa az EUMSZ 83. cikkének (2) bekezdése, benyújtására pedig az EUMSZ 293. cikkének (2) bekezdése alapján kerül sor.

2.2. Szubszidiaritás és arányosság

A szubszidiaritás elve szerint (az EUSZ 5. cikkének (3) bekezdése) uniós szintű intézkedésre csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kitűzött célokat a tagállamok önállóan nem képesek kielégítően megvalósítani, tehát a tervezett intézkedések nagyságrendje vagy hatásai miatt azok az Unió szintjén jobban megvalósíthatók. A referenciaértékek jelentős részének és az e referenciaértékekhez adatot szolgáltató jogalanyoknak határokon átnyúló vetületei, valamint a referenciaértékek manipulálása által esetlegesen érintett pénzügyi eszközök jelentős részének nemzetközi jellege miatt fennáll a valós kockázata annak, hogy a piaci visszaéléssel kapcsolatos nemzeti intézkedéseket kijátsszák, illetve, hogy azok uniós szintű fellépés hiányában eredménytelennek bizonyulnak. A fentiek miatt a szubszidiaritás elve alapján indokoltnak tűnik az uniós szintű fellépés.

Az arányosság elve megköveteli, hogy a beavatkozás a célkitűzések eléréséhez szükséges intézkedésekre irányuljon, és ne lépje túl az azok eléréséhez szükséges mértéket. E javaslat ezen elv mentén készült.

2.3. A javaslat részletes magyarázata

A bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról szóló irányelvre vonatkozó javaslat az alábbiak szerint módosul:

- a fogalom meghatározások (2. cikk) módosítása a referenciaérték fogalmának bevezetése céljából;
- a piaci manipuláció vétségének (4. cikk) módosítása annak érdekében, hogy lefedje magának a referenciaértéknek a manipulációját;
- a „felbujtás, bűnsegély és kísérlet” (5. cikk) vétségének módosítása annak érdekében, hogy a referenciaértékek manipulációjával kapcsolatosan is figyelembe veendőek legyenek ezek a magatartásformák.

3. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A módosított javaslat nincs hatással az Európai Unió költségvetésére.

A bennfentes kereskedelem és a piaci manipuláció büntetőjogi szankcióiról szóló, COM(2011) 654 végleges bizottsági javaslat az alábbiak szerint módosul:

1. A 2. cikk a következő 3. ponttal egészül ki:

„3. >Referenciaérték<: olyan üzleti index vagy közétett számadat, amelyet egy képlet alkalmazásával számítanak ki egy vagy több mögöttes eszköz értékéből vagy olyan árakból – ideértve a becsült árakat, kamatlábakat vagy egyéb értékeket –, illetőleg felmérések alapján, amelyekre vonatkoztatva egy pénzügyi eszköz alapján fizetendő összeg megállapításra kerül.”

2. A 4. cikk a következő e) ponttal egészül ki:

„e) hamis vagy félrevezető információk továbbítása, hamis vagy félrevezető adatok közlése, illetve bármely más ezekkel egyenértékű tevékenység, amely szándékosan manipulálja egy referenciaérték kiszámítását.”

3. A 5. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„2. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a 3. cikk a) pontjában és a 4. cikk a), b), c) és e) pontjában említett cselekmények bármelyikére irányuló kísérlet bűncselekményként büntethető legyen.”

Kelt Brüsszelben, [...] -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*